

ЛІНГВОПОЕТИКА

УДК 811.161.1'38

Ж. М. Гончарова

СУБСТАНТИВНІ БІНОМИ ЯК ОДНА З МОРФОЛОГІЧНИХ ДОМІНАНТ ІДІОСТИЛЮ ІВАНА СВІТЛИЧНОГО

У статті висвітлено специфіку авторського використання граматичних одиниць – дефіснооформлених подвійних субстантивних конструкцій (біномів) у поезії Івана Світличного. Скупченість та згушення таких сполук дозволяє визначати їх як домінантні морфологічні одиниці. Між компонентами субстантивних біномів виникають різні семантичні й різні синтаксичні відношення, що дозволяє розподілити їх на два основних типи: біноми із семантико-синтаксичним відношенням залежності та сполуки із семантико-синтаксичним відношенням рівноправності. Виокремлені різні функції, які виконують компоненти субстантивних сполук залежно від типу відношень між ними (функція означення, епітету; метонімічні відношення, загальномовні або контекстуальні синонімічні відношення).

Ключові слова: субстантивні конструкції, біноми, морфологічна домінанта, відношення залежності, відношення рівноправності, синонімічні відношення, контекстуальні синоніми.

Honcharova Zh. Substantive Binomials as One of the Morphological Dominants of Ivan Svitlychny Idiostyle. *The relevance of the article is conditioned by the fact that the study of the author's idiostyle at the grammatical level, in particular at the level of morphology, is not complete. We consider it important to indicate the features of the poetic idiostyle at the grammatical level, to outline the specifics of the use of morphological units for the representation of individual poetic meanings. In this work we aim to describe the dominant morphological units – morphological binomials – in Ivan Svitlychny poetry and characterize them according to the types of relations between their components. The article gives a detailed description of two main types of morphological binomials functioning in the poetic text: substantive binomials with a semantic and syntactic relation of dependence and binomials with a semantic and syntactic relation of equality.*

This article reports the results of a method of transformation analysis, according to which the two types of binomials are distinguished. Language means (grammatical and lexical) implemented for the realization of the author's intention to create a poetic meaning are defined with the contextual-interpretation method, linguistic and poetic analysis.

It is pointed out that the components of morphological binomials of two types perform different functions. In addition to the attributive function, the dependent components of the compounds with a semantic and syntactic relation of dependence perform the function of epithet. There are also metonymic relations between the components of binomials. The components of substantive binomials with a semantic and syntactic relation of equality have different synonymous relations: common or contextual. Antonymic relations between the components of morphological binomials of this type are not detected.

Keywords: *substantive compound, binomial, morphological dominant, relation of dependence, relation of equality, semantic synonymous relations, contextual synonymous relations.*

Вступ

Спосіб мислення й творча фантазія автора зумовлюють мовну поведінку під час створення текстів, зокрема використання лінгвостилістичних одиниць в авторській індивідуальній спосіб. У художньому творі дослідник може виокремити індивідуальні мовні та стилеві характеристики, що дає можливість говорити про ідіостиль автора. Авторський стиль відбивається в інтеграції тем, жанрів, з одного боку, та, з іншого, у застосуванні засобів і прийомів, яким віддається перевага, і які використані для побудови тексту, передачі як інформативних, так і емотивно-експресивних компонентів поетичного смислу.

Значна кількість наукових праць присвячена вивченню різних аспектів ідіостилю письменника. Г. М. Сюта, наприклад, обстоє думку про особливу «концептуально-мовотворчу роль письменників» у процесі становлення й розвитку національної мови (Сюта, 2018: 36). Учена розглядає авторський стиль як тип індивідуальної мовотворчої практики. Інші дослідники ідіостилю автора вбачають в ньому «формально-змістову єдність і цілісність художньої концепції митця», розглядають авторський стиль як «художньо-семантичну тканину творчості», елементи якої органічно взаємопов'язані і взаємозалежні (Голобородько, 2010: 177). Авторська мовотворчість, «тип його мовомислення» (Єрмоленко, 2005) віддзеркалюється в способі вживання лінгвістичних і художніх засобів, що можуть бути частотними більшою або меншою мірою. Скупченість, згущення мовних і художніх засобів одного типу на рівні художнього твору або ідіостилю у філологічних студіях розглядають як домінанту, наявність якої стає універсальною ознакою ідіостилю (Скоробогатова, & Козлова, 2020).

Досліджуючи індивідуальні лінгвостилістичні характеристики творчості майстрів слова, ми можемо визначити домінантні риси їхніх ідіостилів. Серед таких характеристик-ознак найважливішою стає використання одиниць будь-якого рівня мови або художніх засобів й поетичних прийомів, які вирізняються за кількістю та виразним навантаженням на тлі інших. З огляду на те, що вивчення авторського ідіостилю на граматичному рівні, зокрема на рівні морфології, не є повним, вбачаємо важливим виокремлення ознак поетичного ідіостилю на рівні граматики, а саме: окреслення специфіки використання морфологічних одиниць для реперезентації окремих поетичних смислів у конкретних ідіостілях. У цій розвідці ставимо **за мету** описати домінантні морфологічні одиниці – морфологічні біноми – у поезії Івана Світличного та схарактеризувати їх за типами відношень між компонентами.

Методи дослідження

Характер поставленої мети зумовив застосування таких методів, як описовий, функціональний, метод трансформаційного аналізу, метод контекстно-інтерпретаційного аналізу. Описовий метод використано для загального аналізу й опису досліджуваних граматичних одиниць. Поетичний потенціал граматичних одиниць у художньому функціонуванні виявлено за допомогою функціонального методу; метод трансформаційного аналізу уможливив розподіл морфологічних одиниць (біномів) за двома типами. Завдяки лінгвопоетичному й контекстно-інтерпретаційному аналізу схарактеризовано граматичні засоби та поетичні прийоми реалізації авторської інтенції до створення поетичного смислу.

Виклад основного матеріалу

Останнім часом з'являється чимало лінгвістичних праць, позначених зацікавленістю вчених дослідженням домінант різних типів як елементів структури художнього тексту або як авторських лінгвостилістичних характеристик ідіостилю. Дослідники акцентують увагу на тому, що ідеї домінанти уможливлюють визначення фактору тексту та характеристики стилю, що змінює звичайні функціональні відносини між елементами та одиницями тексту. Наприклад, мовознавиці О. В. Кульбабська й Н. О. Шатілова, описуючи ідіостиль

Сидора Воробкевича, виокремлюють у ньому систему мовних домінант. Під ідіостилем авторки розуміють вербальну реалізацію «індивідуально-авторської картини світу письменника в системі мовних домінант (фонетичних, лексичних, фраземних, граматичних), спричинених його світоглядною орієнтацією, константних стилетвірних ознак, що визначають специфіку художньої системи» (Кульбабська, & Шатілова, 2016: 50).

Дослідження домінант ідіостилю є характерним для представників Харківської філологічної школи. Ідіостильові домінанти докладно описані у роботі К. Ю. Голобородька, де учений окреслює творчість Олеся Гончара в її лінгвософському та мовно-концептуальному вияві (Голобородько, 2010). Т. Ю. Лисиченко описує характер творення й функціонування метафори в поетичному тексті, виокремлюючи домінантні метафоричні моделі (Лисиченко, 2011); О. О. Скоробогатова досліджує морфологічні домінантні риси в ідіостилях окремих авторів (Скоробогатова, 2014); О. В. Бувалець характеризує деякі типи субстантивних біномів як домінанту окремих віршів в ідіостилі М. Ключова, О. Мандельштама та В. Соснори (Бувалець, 2014); Н. С. Мініна аналізує актуалізацію часток і партикулятивів у російській поезії ХХ–ХХІ століть й виокремлює вірші з домінантою заперечних часток для передачі загальної поетичної ідеї заперечення (Мініна, 2016); Н. І. Самсоненко виявляє й досліджує морфологічну домінанту поетичного тексту на матеріалі російськомовної поезії (Самсоненко, 2018). У роботі О. О. Скоробогатової та Н. С. Мініної (Скоробогатова, & Мініна, 2017: 129–131) розглянуто поетичні тексти з домінантою службових частин мови. Опис формування граматичної домінанти також подано у монографії (Калашник, & Олексенко, Халіман, 2022).

Під час опису способів актуалізації граматичних значень у віршованому тексті О. О. Скоробогатова серед інших окреслює поетичні прийоми морфологічного відбору («селекції») і «згущення». Такі прийоми мовознавиця визначає як скупченість подібних одиниць, а саме морфологічних, на невеличкому просторі віршованого тексту й виокремлює їх як такі, що слугують основою формування морфологічної домінанти (Скоробогатова, 2015: 50). Відзначмо, що майстри слова регулярно використовують подібні прийоми, відбираючи морфологічні одиниці різних класів, категорій й розрядів

(відбір дієслів за однією видно-часовою формою, станом, способом; відбір інфінітивних форм, іменників за їх різними категоріями, числівників, присвійних прикметників, ступенів порівняння й коротких форм прикметників тощо).

Поетичний прийом селекції фіксуємо в поезії Івана Світличного, представника шістдесятницького руху в Україні. Відзначаємо відбір морфологічних біномів – «дефіснооформлених одиниць, що складені з морфологічно однорідних елементів, які утворюються за моделями «іменник-іменник», «дієслово-дієслово», «прислівник-прислівник» тощо» (Скоробогатова, 2023). За нашими спостереженнями морфологічні біноми, утворені за моделлю «іменник-іменник», набувають ознак доміантних у ідіюстилі обраного поета.

Опис біномних граматичних одиниць бере свій початок від праць О. О. Потєбні. Учений ретельно схарактеризував іменникові конструкції. Теоретичні положення науковця щодо функціонування морфологічних біномів розвивають сучасні представники Харківської філологічної школи. Так, у роботі О. О. Скоробогатової, окрім субстантивних типів, описані дієслівні й прислівникові біноми в українському фольклорному і поетичному дискурсі (Скоробогатова, 2023). О. В. Бувалець досліджує подвійні субстантивні конструкції в російській поезії ХХ–ХХІ століть (Бувалець, 2014).

У творчості Івана Світличного здебільшого представлені субстантивні типи морфологічних біномів (*друзі-побратими, камери-печери, мороки-химери*), які за спостереженням дослідників цієї теорії, становлять більшу частину одиниць, що використовуються в різних дискурсах. Трапляються поодинокі випадки вживання дієслівних (*будем-перебудем*) й прислівникових біномів (*достеменно-правдиво*). Під час аналізу морфологічних біномів у творчості Івана Світличного з'ясовано, що між компонентами цих конструкцій виникають різні семантичні, а іноді й різні синтаксичні відношення. Різні семантико-синтаксичні відношення між компонентами біномів уможливають їх розподіл на два основні типи, які схарактеризовано в дослідженні О. О. Скоробогатової (Скоробогатова, 2015). До першого типу належать біноми з семантико-синтаксичним відношенням залежності, у яких один з елементів виконує роль означального компонента по відношенню до головного. До другого типу дослідниця відносить субстантивні сполуки із семантико-синтаксичним відношенням

рівноправності, де елементи є рівнонавантаженими і семантично, і синтаксично. Жоден з компонентів такого поєднання не є головним. Для того щоб класифікувати субстантивні біноми за двома ознаками (відношення залежності/рівноправності) Олена Бувалець використовує метод трансформаційного аналізу, завдяки якому можливою стає трансформація субстантивних сполук із семантико-синтаксичним відношенням залежності в словосполучення, а сполуки із семантико-синтаксичним відношенням рівноправності – у поєднання із сполучниками і/й, що свідчить про сурядний синтаксичний зв'язок між компонентами (Бувалець, 2014).

Застосуємо цей метод для аналізу біномів у віршах І. Світличного. Визначаємо поєднання *привиди-ідеї*, *недви́га-крига*, *дуб-нелинь*, *світ-вир* як конструкції, що представляють субстантивні сполуки із семантико-синтаксичним відношенням залежності, де означальними компонентами є препозитивні елементи (*привиди-ідеї*, *недви́га-крига*) або постпозитивні (*дуб-нелинь*, *світ-вир*). Порівн.: В Едемі розвели гарем, / У храмах – корчми та бурдеї. / А ми за **привиди-ідеї** / Офірні голови кладем. // Допоки дарма люд дурити? / Себе губити? Чесць ганьбити / Причетністю до злодіянь? (І. Світличний «Фауст Покаянний»); Була весна. Була відлига. / І – Божа благодать була. / Сніги розтанули. Спливла. / Унебуття **недви́га-крига**. (І. Світличний «Приморозок»); І незбагненно, як це поруч / З магічним таїнством беріз / **Дуб-нелинь**, товстоко́ра покруч / Іржавим панцирем обріс.// (І. Світличний «Берези»); Молись! Молись! Не має миру / В самотині від **світу-виру** / Й диявольської суєти (І. Світличний «Чернець»).

Для з'ясування смислових відношень у поєднаннях *привиди-ідеї*, *недви́га-крига*, *дуб-нелинь* та *світ-вир* трансформуємо ці сполуки у словосполучення, де залежні компоненти виконують функцію означення: *привиди-ідеї* (ідеї незрозумілі, неосяжні, нечіткі), *недви́га-крига* (крига, що не рухається, нерухома), *дуб-нелинь* (дуб, з якого не опадає листя), *світ-вир* (бурхливий світ, який стрімко змінюється).

У поезії Івана Світличного компоненти субстантивних поєднань такого типу (із семантико-синтаксичним відношенням залежності) в низці прикладів можуть виконувати функцію епітету. Наприклад: *І чим я досадив тій владі?! / Та ж я ще б так служив громаді! / У мене ж – **золото-кума!*** (І. Світличний «Моїй кумі»). Або: *Поезія – свобода серця. / Вона ламає сков і стрим – / Канони ритмів, пута рим, /*

На простір *слова-волі* рветься (І. Світличний «Поезія»). Морфологічні біноми *золото-кума*, *слово-воля* представляють субстантивні поєднання, залежні компоненти яких виконують функцію епітета, надаючи емоційної характеристики головним. У деяких прикладах відзначаємо метонімічні відношення між компонентами біномів: *Така овеча, послідуща паства, / Що вити хочеться від роду-братства! / А кров – одна. Вичавлюю раба // Из себе – спадок роду! – по краплині. / Волаю (а до кого?): – Вам віднині / Я, дисидент, – не кум, не сват, не брат* (І. Світличний «Я – дисидент»).

Інші уривки з віршів І. Світличного уміщують субстантивні поєднання, які представляють однотипні одиниці й характеризуються рівноправністю компонентів, порівн.: *Ми вранці киснем без пуття, / Вставати **лінь-морока**. / Штани тісні, вузьке взуття, / Вода холодна й мокра* (І. Світличний «Чорний горб»); *Потворна гуля – чорний горб / В ледачого верблюда. / А в лінтюхів і **сплюх-нероб** / І ще брудніша буде. / Затямте всі – дорослі й діти, / Хто любить сиднями сидіти: / Росте в нероб / Потворний горб, / Верблюжий чорний горб* (І. Світличний «Чорний горб»); *Не сніг – суха сипуча потерть. / Паде розгойданий каскад / Из висі, рине низом, потім / Стовпом розвихреним назад, // У вись, у **вирі-коловерті**... / Все зрушилося. Сто стихій. / Без сухоходу. Світ без тверді. / Сипка безодня – й ти у ній* (І. Світличний «Завія»); *Обсіли **мороки-химери**, / Снується сутінь спроквола... / Тужавіє драглиста мла, / Принишкли камери-печери. // І раптом – вічність ожила! / Здригнулися небесні сфери, / Й зоря достотністю Венери, / Над телевежею зійшла...//* (І. Світличний «Вечірня містерія»). Семантична й синтаксична рівноправність у сполуках *лінь-морока*, *сплюхи-нероби*, *вир-коловерть*, *мороки-химери* надає відносну самостійність елементам таких поєднань. Компоненти таких сполук або можна замінити одне одним: *вир-коловерть* (*вир=коловерть*), або трансформувати в сурядну сполуку зі сполучником **і**: *лінь-морока* (*лінь і морока*); *сплюхи-нероби* (*сплюхи і нероби*), *мороки-химери* (*мороки і химери*), що характеризує ці поєднання як субстантивні біноми із синонімічними відношеннями між компонентами. Проте складові цих субстантивних конструкцій мають синонімічні відношення різного характеру. Компоненти біному *вир-коловерть* є загальномовними синонімами: *вир* – 'коловорот, крутіж, круговерть, вирва' (Словник синонімів онлайн), їх можна замінити одне одним в тому

самому контексті, а поєднання *лінь-морока*, *сплюхи-нероби*, *мороки-химери* є прикладами контекстуальної синонімії між компонентами. Семантика складових компонентів повністю не збігається, але в контексті, в умовах поетичної будови компоненти цих поєднань наближаються за значенням. Контекстуальна синонімія формується в умовах індивідуального авторського висловлювання. У цьому випадку відзначаємо контекстуальні синоніми в складі субстантивних біномів у поетичному ідіостилі Івана Світличного. Авторський індивідуальний спосіб організації мовного матеріалу уможливив актуалізацію спільних сем у значеннях компонентів субстантивних сполук. Загальні значення біномів *лінь-морока*, *сплюхи-нероби*, *мороки-химери* семантично зв'язані. Значення компонентів у даному ряді біномів перебувають в одному семантичному просторі. Тож, на нашу думку, факт їхнього спільного використання створює загальний поетичний зміст, пов'язаний зі значеннями окремих компонентів та їхньою внутрішньою формою: *лінь-морока* – 'небажання щось робити', *сплюхи-нероби* – 'ледарі, що багато сплять', *мороки-химери* – 'страховиська, що морочать людину'.

Як морфосинтаксичні одиниці в структурі поетичного тексту біномні іменникові поєднання представляють будову зі складною взаємодією й між елементами субстантивної конструкції, і з іншими елементами поетичного тексту. Наприклад, узагальнене значення граматичного біному *сплюхи-нероби* ('ледарі') актуалізовано завдяки його синтаксичній позиції: субстантивний біном *сплюхи-нероби* поєднаний із іменником *лінтюхи* сурядним зв'язком, порівн.: *Потворна гуля – чорний горб / В ледачого верблюда. / А в лінтюхів і сплюх-нероб / І ще брудніша буде. / Затямте всі – дорослі й діти, / Хто любить сиднями сидіти: / Росте в нероб / Потворний горб, / Верблюжий чорний горб* (І. Світличний «Чорний горб»). У близькій локалізації з біномом *сплюхи-нероби* розташовані прикметник *ледачий*, фразеологічне сполучення *сиднями сидіти* та іменник *нероби*, що повторює один з компонентів біному.

Поетичний простір є сферою актуалізації граматичних значень. На прикладі іменних категорій і розрядів О. О. Скоробогатова описує актуалізацію одиниць граматичного рівня поетичного тексту, яка слугує підґрунтям для створення поетичних смислів (Скоробогатова, 2015). Водночас в умовах поетичного тексту можлива й нейтралізація

граматичних значень. У сфері граматики, зокрема синтаксису, поняття «нейтралізації» однією з перших використовує І. І. Ковтунова. Дослідниця, застосовуючи лінгвістичний підхід до поетичної мови, виявила здатність поетичних текстів до нейтралізації граматичних протиставлень (Цит за: (Скоробогатова, 2015)), коли в одній граемі неможливо чітко виокремити одне граматичне значення завдяки контекстуальній невизначеності одиниць. Звернемо увагу на деякі субстантивні біноми в ідіостилі Івана Світличного, наприклад, біном *слово-усмішка* виявляє функційну здатність до семантико-синтаксичного поєднання із відношенням залежності, і з відношенням рівноправності, порівн.: *За слово-усмішку Михасі, / Та Світи, та Галинки – вас я, / Усіх вас гамузом віддам* (І. Світличний «Моїм любаскам»). У зазначеному контексті, на наш погляд, виникає нейтралізація відношень залежності – рівноправності. Субстантивну сполуку *слово-усмішка* можна трансформувати і в сполучення із сурядним зв'язком «слово і усмішка», і в порівняльну конструкцію «слово, як усмішка», і в атрибутивну «слово, яке викликає усмішку».

Висновки

Особливості індивідуального авторського мислення, мовні та стильові характеристики творчості Івана Світличного створили умови для окреслення певних морфосинтаксичних одиниць – біномів. Скупченість та згущення морфологічних біномів, що утворені за моделлю «іменник-іменник», дозволяє визначати їх як домінантні граматичні одиниці в ідіостилі митця. Серед виокремлених субстантивних біномів в ідіостилі Івана Світличного значну кількість становлять сполуки із семантико-синтаксичним відношенням залежності. Окрім функції означення залежні компоненти цих сполук виконують функцію епітету. Також виникають метонімічні відношення між компонентами біномів.

Іменникові конструкції, які репрезентують однотипні одиниці й характеризуються рівноправністю компонентів, є субстантивними біномами, між компонентами яких виникають або синонімічні відношення, або антонімічні. В ідіостилі Івана Світличного зафіксовані сполуки, що мають синонімічні відношення різного характеру: загальномовні або контекстуальні. Антонімічних відношень між компонентами морфологічних біномів такого типу нами не виявлено.

Деякі приклади ілюструють функціювання бінома як такого, що можна інтерпретувати як поєднання із семантико-синтаксичним відношенням залежності, так і відношенням рівноправності, що свідчить про нейтралізацію відношень залежності / рівноправності у зазначеній сполуці. Встановлено, що морфологічна актуалізація біномних конструктивів у поезії Івана Світличного більш частотна, ніж нейтралізація граматичних значень.

Лінгвостилістичний аналіз подібних граматичних одиниць є важливим і на рівні окремого поетичного твору, і в аспекті дослідження ідіостилю письменника загалом. Авторська картотека двочленних субстантивних сполук свідчить про те, що одиниці морфосинтаксичного рівня є засобами виразності поетичного тексту, демонструють креативність митця, слугують граматичною ознакою його ідіостилю та віддзеркалюють індивідуально-авторську мовну картину світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бувалець, О. В. (2014). Подвійні субстантивні конструкції в російській поезії ХХ–ХХІ століть. (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
2. Голобородько, К. Ю. (2010). *Ідіостиль Олександра Олеся: лінгвокогнітивна інтерпретація*. Харків: Харківське історико-філологічне товариство.
3. Єрмоленко, С. Я. (2005). Лінгвостилістика: основні поняття, напрями і методи дослідження. *Мовознавство*, 3–4, 112–125.
4. Калашник, О. В., & Олексенко О. А., Халіман О. В. (2022). *Художня семантика й стилістика займенника в українській інтимній поезії II пол. ХХ – поч. ХХІ ст.* Харків: Харківське історико-філологічне товариство.
5. Кульбаська, О. В., & Шатілова, Н. О. (2016). «Пишу як серце диктує...» (Ідіостиль Сидора Воробкевича). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т.
6. Лисиченко, Л. А. (2011). *Ці невичерпні глибини мови*. Харків.
7. Мініна, Н. С. (2016). Актуалізація часток і партикулятивів у російській поезії ХХ–ХХІ століть. (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
8. Самсоненко, Н. І. (2018). Морфологічна домінанта поетичного тексту (на матеріалі російськомовної поезії ХІХ – ХХІ століть). (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
9. Скоробогатова, О. (2023). Морфологічні біноми різних типів у доробку фундаторів Харківської філологічної школи, сучасний стан і перспективи дослідження проблеми. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*, 93, 79–83. <https://doi.org/10.26565/2227-1864-2023-93-12>.
10. Скоробогатова, О. О., & Козлова, А. Г. (2020). Дослідження морфологічного рівня поетичної мови в аспекті лінгвокреології: сучасний стан і перспективи. *Challenges and achievements of European countries in the area of philological researches* (198–217). Riga: Baltija Publishing. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-027-8-30>.
11. Скоробогатова, О. О. (2015). Поетичний потенціал іменних граматичних категорій (на матеріалі російської поезії ХІХ–ХХІ століть). (Автореф. дис. ... докт. філол. наук). Київ.
12. Скоробогатова, Е. А. (2014). *Грамматические значения и поэтические смыслы: поэтика именных категорий*

в текстах и идиостилях. Харьков: Харьковское историко-филологическое общество. 13. **Скоробогатова**, Е. А., & Минина, Н. С. (2017). *Грамматические значения и поэтические смыслы: стиховая актуализация служебных частей речи*. Харьков: ФЛП Бровин А. В. 14. **Сюта**, Г. М. (2018). Цитата в українському поетичному тексті ХХ століття: джерела, прагматика, рецепція. (Дис. ... докт. філол. наук). Київ: Інститут української мови НАН України. 15. **Словник синонімів онлайн**. Узято з <https://synonymy.info/>

ДЖЕРЕЛА

16. **Світличний**, І. (1994). *У мене тільки слово*. Харків: Фоліо.

REFERENCES

1. **Buvalets**, O. V. (2014). Podviini substantivni konstruktsii v rosiiskii poezii XX – XXI stolit [Binary substantive constructions in Russian poetry of the XXth-XXIth centuries]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv: KhNPU imeni H. S. Skovorody [in Ukrainian].
2. **Holoborodko**, K. Yu. (2010). *Idiostyl Oleksandra Olesia: linhvokohnityvna interpretatsiia [Oleksandr Oles idiostyle: linguocognitive interpretation]*. Kharkiv: Kharkivske istoryko-filolohichne tovarystvo [in Ukrainian].
3. **Yermolenko**, S. Ya. (2005). Linhvostylistyka: osnovni poniattia, napriamy i metody doslidzhennia [Linguistic stylistics: basic concepts, directions and methods of research]. *Movoznavstvo – Language studies*, 3–4, 112–125 [in Ukrainian].
4. **Kalashnyk**, O. V., & Oleksenko O. A., Khaliman O. V. (2022). *Khudozhnia semantyka y stylistyka zaimennyka v ukrainskii intymnii poezii II pol. XX – poch. XXI st. [Artistic semantics and stylistics of the pronoun in Ukrainian intimate poetry of the 2nd half of the XXth – beginning of the XXIth centuries]*. Kharkiv: Kharkivske istoryko-filolohichne tovarystvo [in Ukrainian].
5. **Kulbabska**, O. V., & Shatilova, N. O. (2016). «Pyshu yak sertse dykтуie...» (Idiostyl Sydora Vorobkevycha) [“I write as my heart dictates...” (Idiostyle of Sydor Vorobkevych)]. Chernivtsi: Chernivetskyi nats. un-t [in Ukrainian].
6. **Lysychenko**, L. A. (2011). *Tsi nevycherpni hlybyny movy [The inexhaustible depths of language]*. Kharkiv [in Ukrainian].
7. **Minina**, N. S. (2016). Aktualizatsiia chastok i partykulyatyv v rosiiskii poezii XX-XXI stolit [Actualization of particles and particulates in Russian poetry of the XXth-the XXIth centuries]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv: KhNPU imeni H. S. Skovorody [in Ukrainian].
8. **Samsonenko**, N. I. (2018). Morfolohichna dominanta poetychnoho tekstu (na materialy rosiiskomovnoi poezii XIX – XXI stolit) [Morphological dominant of the poetic text (as evidenced by Russian language poetry of the XIXth – the XXIth centuries)]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv: KhNPU imeni H. S. Skovorody [in Ukrainian].
9. **Skorobohatova**, O. (2023). Morfolohichni binomy riznykh typiv u dorobku fundatoriv Kharkivskoi filolohichnoi shkoly, suchasnyi stan i perspektyvy doslidzhennia problem [Morphological binomials of various types in the works by the founders of Kharkiv school of philology, the current state and prospects of the problem study]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriiia «Filolohiia» – V. N. Karazin Kharkiv national university journal. Section “Philology”*, 93, 79–83. <https://doi.org/10.26565/2227-1864-2023-93-12> [in Ukrainian].
10. **Skorobohatova**, O. O., & Kozlova, A. H. (2020). Doslidzhennia morfolohichnoho rivnia poetychnoi movy v aspekti linhvokrealohii: suchasnyi stan i perspektyvy [Morphological level research of poetic language in the aspect of linguocrealogy: current state and prospects]. *Challenges and achievements of European countries in the area of philological researches* (pp. 198–217). Riga: Baltija Publishing.

<https://doi.org/10.30525/978-9934-26-027-8-30> [in Ukrainian]. 11. **Skorobohatova, O. O.** (2015). Poetychnyi potentials imennykh hramatychnykh katehorii (na materiali rosiiskoi poezii XIX – XXI stolit) [Poetic potential of nominal grammatical categories (as evidenced by Russian poetry of the XIXth – the XXIth centuries)]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian]. 12. **Skorobogatova, E. A.** (2014). *Grammaticheskie znacheniya i poe'ticheskie smysly: poe'tika imennykh kategorij v tekstax i idiostylax* [Grammatical meanings and poetic senses: poetics of nominal categories in texts and idiostyles]. Xar'kov: Xar'kovskoe istoriko-filologicheskoe obshhestvo [in Russian]. 13. **Skorobogatova, E. A., & Minina, N. S.** (2017). *Grammaticheskie znacheniya i poe'ticheskie smysly: stixovaya aktualizaciya sluzhebnyx chastej rechi* [Grammatical meanings and poetic senses: verse actualization of secondary parts of speech]. Xar'kov: FLP Brovin A. V. [in Russian]. 14. **Siuta, H. M.** (2018). Tsyтата v ukrainskomu poetychnomu teksti XX stolittia: dzherela, prahmatyka, retseptsiia [Quotation in Ukrainian poetic text of the XXth century: sources, pragmatics, reception]. *Doctor's thesis*. Kyiv: Instytut ukrainskoi movy NAN Ukrainy [in Ukrainian]. 15. **Slovyk** synonimiv online [The dictionary of synonyms online]. Retrieved from <https://synonimy.info/%D0%B2/%D0%B2%D0%B8%D1%80> [in Ukrainian].

SOURCES

16. **Svitlychnyi, I.** (1994). *U mene tilky slovo* [I have only a word]. Kharkiv: Folio.

Гончарова Жанна Миколаївна – аспірант кафедри зарубіжної літератури та слов'янських мов імені М. Ф. Гетманця, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; вул. Валентинівська, 2, м. Харків, 61168, Україна
E-mail: zhannagoncharova803@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-3665-5335>

Honcharova Zhanna – PhD student at M. Hetmanets department of Foreign Literature and Slavic languages, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University; 2 Valentynivska Str., Kharkiv, 61168, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 28 березня 2024 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Гончарова Ж. М. Субстантивні біноми як одна з морфологічних домінант ідіостилю Івана Світличного. *Лінгвістичні дослідження*: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. Н. В. Піддубна. Харків, 2024. Вип. 60 (до 100-річчя від дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, доктора філологічних наук, професора Сергія Івановича Дорошенка). С. 366–377. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2024.60.28>

APA: Гончарова, Ж. М. (2024). Субстантивні біноми як одна з морфологічних домінант ідіостилю Івана Світличного. *Лінгвістичні дослідження*, 60 (до 100-річчя від дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, доктора філологічних наук, професора Сергія Івановича Дорошенка), 366–377. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2024.60.28>